

Amos

AMSTERDAMSE
OECUMENISCHE
SCHOLENGROEP

Jaarverslag 2017

Adres

Laarderhoogtweg 25
1101 EB Amsterdam

Telefoonnummer

020 410 68 10

Online

www.amosonderwijs.nl
info@amosonderwijs.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord	3	Beheerd internet-netwerk	20
Verslag van de toezichthouder	5	Financieel	21
Thema's in 2017	5	Exploitatie en analyse	21
Evaluatie eigen functioneren	6	Balanspositie en kengetallen	22
Vergaderstructuur	6	Investerings- en financieringsbeleid	23
Schoolbezoeken en overleggen	6	Treasury verslag	23
Algemeen en organisatie	8	Ontwikkeling leerlingaantal	24
Over AMOS	9	Continuïteit	24
Visie en Missie	9	Ontwikkeling personele bezetting	24
Organisatie-inrichting	10	Overzicht meerjarenbegroting en –balans	24
Leerlingenaantal	10	Risico's en risicobeheersing	25
AMOS-bestuurskantoor	10	Toekomstige ontwikkelingen	25
Medezeggenschap	10	Bijlage 1: risicobeheersing en intern toezicht	27
Onderwijs en kwaliteit	11	Bijlage 2: verantwoording prestatiebox	28
Onderwijsbeleid en zicht op ontwikkeling	12	AMOS unIQ	28
Veiligheid en pedagogisch klimaat	12	AMOS Academie	28
Resultaten en inspectiebezoek	13	Bijlage 3: verantwoording passend onderwijs	29
Kwaliteitszorg	13	De allocatie van middelen binnen bestuur	30
Opleidingsscholen	14	Formele geschillen	31
Innovatiefonds	14	Ervaringen met passend onderwijs	31
Internationalisering	15		
Personeel	16		
Werving en selectie	16		
Instroom personeel	16		
Doorstroom en positionering personeel	17		
Uitstroom personeel	17		
Ziekteverzuim en arbo	18		
Huisvesting	19		
Huisvestingsbeleid	19		
Plan van Scholen en prognoses	19		
Onderhoudsplan	20		
Huisvestingsprojecten	20		

Voorwoord

" AMOS vandaag de dag is een ondernemend schoolbestuur dat een palet kent met krachtige merken. Dat het voortouw neemt in onderwijskundige innovatie en haar verantwoording rondom diversiteit in een breed geschakeerde stad als Amsterdam."

Begin 2017 vierden we op de AMOS studiedag 10 jaar AMOS: van 2006 tot en met 2016. 10 jaar lang inzet van onze teamleden om onze leerlingen het best mogelijke onderwijs in Amsterdam te bieden. De stichting heeft in die tijd roerige jaren gekend, met veel financiële tegenslag. De studiedag markeerde de ommekeer die de afgelopen jaren met dank aan een ieders inzet is gemaakt. AMOS vandaag de dag is een ondernemend schoolbestuur dat een palet kent met krachtige merken die kinderen uitdagen in het leren en hen met plezier naar school laten gaan. Een schoolbestuur dat het voortouw neemt in onderwijskundige innovatie en haar verantwoording rondom diversiteit in een breed geschakeerde stad als Amsterdam. Dat vooroploopt als het aankomt op het aanboren van nieuwe kanalen om goed personeel te werven, zoals zij-instromers. Dat stabiele financiële resultaten behaalt en ruimte heeft om te investeren in het onderwijs en de aankleding ervan. Dat zich kenmerkt door betrokken teamleden die zich elke dag inzetten om onze leerlingen nog beter onderwijs te bieden.

Dat gevoel van trots zette zich de rest van 2017 voort. Met dank aan het goede jaarresultaat van 2016 kon er een eenmalige uitkering aan collega's

worden uitbetaald, ook al een novum. Het ziekteverzuim nam trendmatig elke maand af en onderliggende indicatoren als de meldfrequentie verbeterden ook. Voorbereidingen lopen voor drie nieuwe schoolgebouwen terwijl er nog eens zes nieuwe gebouwen worden voorbereid. Onderwijskundige resultaten waren positief en de scholen die hun uitdagingen hadden, zoals bijvoorbeeld de Rivieren, overtroffen de verwachtingen. Opnieuw wisten we het jaar net als voorgaand jaar financieel goed af te sluiten. En er werd een leerlingraad geïnstalleerd waardoor onze leerlingen nu ook binnen het geheel van AMOS een duidelijk podium en stem hebben.

Dit jaarverslag, op nieuwe leest geschoeid met minder tekst en meer kerngegevens, kan slechts een stukje van al die mooie ontwikkelingen laten zien (NB: veel achtergrondinformatie bij deze zaken is te vinden op onze website). Vanaf deze plaats wil ik al onze teamleden bedanken voor hun harde werk dat ten grondslag ligt aan de mooie prestaties die hierin genoemd worden.

Amsterdam, juni 2018
Lex Polman, bestuurder

Dalend ziekteverzuim

In 2017 bereikten we met ons team een trendmatige daling (van maand tot maand) van het ziekteverzuim. De meldfrequentie is fors benedengemiddeld.

Geen zwakke scholen

De enige zwakke school behaalde in slechts één jaar tijd weer het basisarangement van de inspectie.

Verslag van de toezichthouder

Conform wet- en regelgeving kent AMOS een scheiding van bestuur en toezicht in twee aparte organen. De raad van toezicht is als interne toezichthouder tevens de werkgever van het college van bestuur.

De raad van toezicht heeft een drietal taken. Allereerst houdt zij integraal toezicht op het beleid van het college van bestuur en op de algemene gang van zaken binnen AMOS, waarbij onder andere de naleving van de code van goed bestuur in het Primair Onderwijs wordt betrokken. Daarnaast staat zij het college met raad terzijde en fungeert zij als werkgever voor het college.

Thema's in 2017

Een aantal onderwerpen keert jaarlijks terug op de agenda van de raad. Zo heeft het college de raad ook in 2017 om goedkeuring gevraagd met betrekking tot vaststelling van de jaarrekening over 2016 en het vaststellen van de begroting voor 2018. Beide stukken zijn door de raad goedgekeurd, waarbij zij zich inzake de jaarrekening ook uitgebreid heeft laten informeren door accountant die zij in 2016 heeft aangewezen.

Het college heeft de raad meegenomen in zijn toekomstvisie op AMOS en de ontwikkeling van het zogenaamde scholenpalet. Hierbij heeft de raad met het college gesproken over de informatiebehoefte en het toetsingskader dat zij wil hanteren wanneer er besloten moet worden over

stichting, fusie, overdracht of sluiting van scholen. De samenstelling van het scholenpalet is door de raad opgevoerd als vast agendapunt op haar vergaderingen. Andere gespreksonderwerpen waren bijvoorbeeld de ontwikkeling van het ziekteverzuim, de klachtenregeling binnen AMOS en de omgang

met privacygevoelige gegevens, mede in het kader van de nieuwe wetgeving (AVG).

De raad heeft een grote betrokkenheid op de onderwijskwaliteit binnen AMOS en volgt de ontwikkeling hiervan nauwlettend. De kwaliteitsoordelen van de Onderwijsinspectie en de opvolging van AMOS hierop vormen, samen met de wijze waarop AMOS zelf invulling geeft aan de monitoring van haar onderwijskwaliteit, de belangrijkste voedingsbron hiervoor. De raad constateert dat AMOS haar eigen verantwoordelijkheid voor het monitoren vakkundig heeft opgepakt en zag een verdere ontwikkeling hiervan in 2017.

Naast de kwaliteit en de resultaten hadden ook andere onderwijs-gerelateerde onderwerpen in het verslagjaar de aandacht van de raad, in het bijzonder de gevolgen voor AMOS van de ontwikkelingen binnen het Samenwerkingsverband, enkele specifieke profiel-kenmerken van afzonderlijke scholen, de ontwikkeling ten aanzien van het voltijds hoogbegaafdenonderwijs (AMOS unIQ) en de doorstroom naar en aansluiting op het vervolgonderwijs.

Evaluatie eigen functioneren

De raad evalueert ieder jaar haar eigen functioneren. Gelet op de gewijzigde samenstelling van de raad heeft zij in 2017 met name gekeken naar de onderlinge samenwerking en rolverdeling. Hierbij was ook de eigen rolneming richting het college een focuspunt. De raad wil goed oog houden voor het bewaren van de juiste afstand tot het college c.q. AMOS, om het college de benodigde ruimte te geven om te besturen. In 2018 zal de raad een externe deskundige betrekken om haar jaarlijkse zelfevaluatie te begeleiden.

De raad heeft ook in 2017 de eigen honorering geëvalueerd en beoordeeld of deze nog passend was. In afwachting van het rapport van de VTOI met een nadere richtlijn voor de honorering van de RvT en gegeven de verhoging van de salarissen in de cao PO in 2016 met 3,8%, heeft de raad in zorgvuldig overleg besloten de renumeration voor 2017 met 3,8% te verhogen ten opzichte van de renumeration over 2016. Voor 2018 zal de honorering opnieuw geagendeerd worden.

Vergaderstructuur

De raad en het college hebben in 2017 vijfmaal formeel vergaderd. De vergadering wordt door de voorzitter van de raad en het college voorbereid en de stukken worden een week voorafgaand aan de vergadering verstrekt. Indien nodig of gewenst vindt tussentijds afstemming per telefoon of e-mail plaats. De raad heeft een auditcommissie en een onderwijscommissie. De auditcommissie heeft in 2017 driemaal vergaderd met het college, de onderwijscommissie viermaal. De commissiestructuur biedt ruimte om specifieke onderwerpen op het gebied van financiën c.q. bedrijfsvoering dan wel op het gebied van onderwijs uitvoerder met het college te bespreken. Formele besluitvorming is voorbehouden aan de voltallige raad in haar reguliere vergadering.

Voor het vormgeven van de werkgeversrol richting het college heeft de raad een renumerationcommissie. Deze voert de beoordelings- en voortgangsgesprekken met het college. In 2017 is in het voorjaar een beoordelingsgesprek gevoerd en in het najaar een voortgangsgesprek.

Schoolbezoeken en overleggen

Naast haar overlegmomenten is de raad ook op andere momenten in contact met de organisatie. Zo was de raad in 2017 aanwezig op de Nieuwjaarsreceptie met de medewerkers van het stafbureau en de schoolleiders. Ook heeft zij het tienjarig bestaan van AMOS op 27 februari 2017 meegevierd. Tweemaal per jaar vergadert zij samen met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). In de vergadering van oktober 2017 is, in aanwezigheid van het college, met name ingezoomd op de rol van bestuur, medezeggenschap en toezichthouder. Daarbij is er van gedachten gewisseld hoe er tweemaal per jaar tot een constructief overleg tussen toezichthouder en medezeggenschapsorgaan kan worden gekomen. Daarbij is gebruik gemaakt van de handreiking "Overleg met de Toezichthouder".

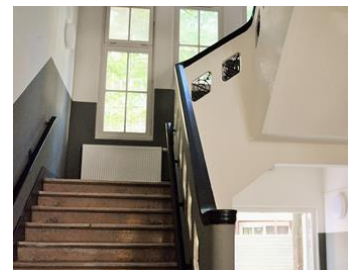
Ook heeft de raad in 2017 weer een aantal schoolbezoeken afgelegd om voeling te houden met wat in brede zin leeft binnen de organisatie en een

indruk te hebben van hoe het gaat op de bezochte school. De ontvangende scholen waren de Frankendael, Vijf Sterren, Ichthus, Oranje Nassauschool, Neptunus en Catamaran. Tenslotte vergadert de raad waar mogelijk op scholen, in 2017 waren dit de Visserschool, de Rivieren en Atlantis. Voorafgaand aan de vergadering krijgt de raad dan een rondleiding door de betreffende school met aansluitend een gesprek met de directeur.

Samenstelling raad van toezicht

Naam	Functie	Commissie	Status benoeming	Sinds	Tot
B.A. Voermans	voorzitter	remuneratie	inkomend voorzitter per 1 augustus 2016, benoemd als voorzitter per 1 januari 2017	1 augustus 2016	1 augustus 2020 (herbenoembaar voor 4 jaar)
	Nevenfunctie(s): voorzitter raad van toezicht Stichting Nieuwe Helden, bestuurslid Nederlands Albert Schweitzer Fonds, voorzitter bestuur Stichting TSA de Meidoorn				
S.W. Hartman	lid	audit	herbenoemd 1 maart 2018 voor vier jaar	1 maart 2013	1 maart 2022 (niet herbenoembaar)
F.P.H. Kraamwinkel	lid	onderwijs	herbenoemd 1 maart 2018 voor vier jaar	1 maart 2013	1 maart 2022 (niet herbenoembaar)
	Nevenfunctie(s): bestuurslid Judovereniging Luki Goshi Amsterdam, lid werkgroep veiligheid Pieter Nieuwland College Amsterdam				
M. van Staveren	vice-voorzitter	remuneratie audit	herbenoemd 1 maart 2016 voor vijf jaar	1 maart 2011	1 maart 2021 (niet herbenoembaar)
G.J. Veerbeek	lid	onderwijs	herbenoemd 1 maart 2016 voor vijf jaar	1 maart 2011	1 maart 2021 (niet herbenoembaar)

Algemeen en organisatie

Over AMOS

De stichting Amsterdamse Oecumenische Scholengroep, AMOS (werkgeversnummer 81316) is het bevoegd gezag van 28 basisscholen (24 zogeheten brinnummers met twee nevenvestigingen en een aantal dislocaties) voor primair onderwijs die onderwijs verzorgen op meer dan 30 schoollocaties verspreid over Amsterdam. De stichting AMOS is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41199695.

AMOS baseert haar handelen op christelijke grondslag en gaat uit van de unieke waarde van elk individu. We geven een eigen invulling aan het begrip 'oecumene' die recht doet aan onze christelijke traditie en ruimte biedt om vanuit een open, zoekende houding bruggen te slaan tussen culturen en godsdiensten. Onze uitgangspunten zijn ontleend aan de verhalen uit de Bijbel. In 2015 is de invulling van onze oecumenische identiteit verder doordacht en is besloten dat te gaan doen vanuit de brede, oorspronkelijke betekenis van het woord 'oecumene': de bewoonde wereld.

Visie en Missie

AMOS gaat vanuit haar identiteit uit van de unieke waarde van ieder individu. Wij zien dit niet als exclusief, wel als bijzonder: AMOS-scholen staan open voor alle ouders en kinderen die deze grondslag respecteren. Talentontwikkeling staat bij ons hoog in het vaandel. Wij willen dat leerlingen hun kwaliteiten ontplooiën; allereerst op het gebied van taal, lezen, schrijven en rekenen, maar we dagen ze ook uit zich te ontplooiën op creatief, technisch, economisch, spiritueel en sportief gebied. Naast talentontwikkeling vormt gemeenschapsvorming een belangrijke pijler onder ons onderwijs. Scholen spelen een belangrijke rol bij de opvoeding en vorming. Ontmoeting, vertrouwen en verantwoordelijkheid zijn daarbij sleutelbegrippen.

AMOS wil bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen. Dat streven komt tot uitdrukking in onze missie: leerlingen laten uitgroeien tot geëmancipeerde, verantwoordelijke burgers die volop deelnemen aan de samenleving. Daarom bieden we ze

ondersteuning 'op maat' om hun talenten en gemeenschapszin te ontplooiën. Om onze missie te realiseren werken we actief samen met alle betrokkenen, allereerst met leerlingen zelf. Kinderen leren alleen iets als ze dat zelf ook willen. Daarom zijn een uitnodigend en uitdagend schoolklimaat belangrijk en hebben leerkrachten hoge verwachtingen van leerlingen. Verder werken we samen met ouders en verzorgers. Zij zijn de eerstverantwoordelijken voor de opvoeding van kinderen. Daarom zoeken we actief het gesprek met hen. Tot slot zoeken we de samenwerking met andere professionals. Dat doen we bijvoorbeeld rond de naschoolse opvang en de zorgverlening.

Bij de uitvoering van onze missie laten we ons leiden door vijf kernwaarden: Professionaliteit: we bieden de hoogst mogelijke kwaliteit van handelen. Betrouwbaarheid: onze leerlingen, hun ouders en onze partners kunnen op ons bouwen. Betrokkenheid: onze leerlingen, hun ouders en onze partners staan wij bij om samen verder te kunnen. Belangstellend: we staan open voor nieuwe ideeën en verschillen gebruiken om van te leren. Ondernemingszin: we zien en benutten kansen die zich voordoen.

De AMOS Koers (2015) geeft richting aan een aantal principes waar AMOS voor staat:

- Wij staan voor oecumene waarbij we de meerwaarde zien van verschillende overtuigingen die naast elkaar bestaan.
- Ons onderwijs heeft hoge leeropbrengsten.
- Wij werken met ieder kind aan een brede basisvorming: er is meer dan rekenen en taal.
- Wij hebben een aanbod voor iedere leerling.
- Onze leerlingen vinden op school een uitdagende en inspirerende leeromgeving.
- Wij werken met ouders aan partnerschap.
- Onze medewerkers ontwikkelen hun professionaliteit en leveren een bijdrage aan het team, aan de school, aan de scholengroep.
- Onze scholen hebben een duurzaam gezonde omvang.
- Wij staan voor een solide bedrijfsvoering.
- Wij hebben verantwoordelijkheden laag in de organisatie belegd.

" Wij staan voor oecumene waarbij we de meerwaarde zien van verschillende overtuigingen die naast elkaar bestaan "

De komende jaren heeft de ontwikkeling van professionaliteit de aandacht, vanuit het begrip "de lerende organisatie". Er is een innovatiefonds ingericht waaruit scholen subsidie kunnen krijgen om innovatieve ontwikkelingen samen met het eigen team op te pakken en daarvoor ook voldoende gefaciliteerd te worden. Ook de duurzaam gezonde omvang blijft een speerpunt. Daarnaast is er meer aandacht voor de marketing van de scholen en hun positionering ten opzichte van de in de wijk aanwezige ouder- en leerlingpopulatie.

Organisatie-inrichting

AMOS is georganiseerd volgens een raad van toezichtmodel. Hierin is een organieke scheiding aangebracht tussen bestuur van en toezicht op de organisatie. Het college van bestuur is het bevoegd gezag. Het eenhoofdig college van bestuur wordt ondersteund door een directeur Onderwijs, Innovatie en Onderzoek (OIO) en een directeur bedrijfsvoering (administratie, HRM, huisvesting, ICT en marketing en communicatie). Het college van bestuur en beide directeuren vormen samen het managementteam van AMOS. De schooldirecteuren vallen in de lijn direct onder het college van bestuur. De directeur OIO en directeur bedrijfsvoering zijn door het college van bestuur wel gemandateerd om op hun respectievelijke terreinen besluiten te nemen en af te dwingen, maar zij staan niet in de lijn ten opzichte van de directeuren van de scholen. In het organisatiemodel wordt uitgegaan van een decentrale aansturing. De directeuren van de scholen hebben binnen de globale kaders die door het bestuur worden bepaald veel ruimte om eigen beleid te voeren en zodoende goed in te spelen op de specifieke context van hun scholen.

Leerlingenaantal

Het leerlingenaantal van AMOS als scholengroep is stabiel. Wel zijn er per wijk c.q. per school onderling grote verschillen te zien. Over het algemeen zien

we dat onze grote scholen groeien en onze kleine scholen krimpen. De komende jaren blijft AMOS naar verwachting rond de 7.400 leerlingen tellen.

AMOS-bestuurskantoor

De scholen en het bestuur worden ondersteund door het AMOS-bestuurskantoor. Op het gebied van huisvesting, personeelsbeleid en financiën neemt het bureau werk uit handen van de scholen zodat zij zich op hun kerntaak, het onderwijs, kunnen richten. Ook bij de ontwikkeling van het onderwijs krijgen de scholen ondersteuning vanuit het bureau. Het bestuur wordt door het bureau met name ondersteund in de beleidsontwikkeling op het terrein van onderwijsinhoud, personeel en bedrijfsvoering.

Medezeggenschap

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) van AMOS bestaat uit een ouder- en een personeelsgeleding van elk zeven leden. De ouders worden gekozen door de oudergeledingen van de MR's op de scholen en de medewerkers door de personeelsgeledingen van deze MR's. De GMR is de overlegpartner voor het college van bestuur over onderwerpen die een meerderheid van scholen of AMOS als geheel betreft. De werkwijze van de GMR is vastgelegd in een medezeggenschapsstatuut en een GMR-reglement. Beide zijn in 2013 vastgesteld en in 2017 niet gewijzigd.

Onderwijs en kwaliteit

De hoofddoelen van het onderwijsbeleid zijn: voldoende tot goed scoren qua zicht op ontwikkeling, een veilige leeromgeving en minimaal voldoende leeropbrengsten.

Het koersdocument “AMOS maakt het verschil” (2015) geeft richting bij het vormgeven van de beleidsagenda voor onderwijs en ontwikkeling. Er zijn vier hoofdlijnen in te onderscheiden: 1) wij willen een krachtige basis bieden en daarmee een stevig fundament voor de vervolgentwikkeling; 2) we willen deze basis verbreden door vaardigheden voor de toekomst aan te leren; 3) we zoeken om ouders actief te betrekken bij het onderwijsleerproces; 4) we willen dat medewerkers met en van elkaar leren, zichzelf ontwikkelen.

Alle AMOS-scholen hebben elementen uit het Koersplan opgenomen in het eigen schoolplan. Uit dit plan wordt, gecombineerd met de actuele situatie, het jaarplan afgeleid. Hiermee bepalen zij hun eigen schoolontwikkeling, passend bij de kenmerken van de eigen leerlingenpopulatie en met behoud van hun authenticiteit.

Daarnaast vraagt een aantal overkoepelende thema's uit het koersdocument, het bestuursakkoord en het wettelijk toezichtkader de aandacht van alle AMOS-scholen. Deze thema's zijn vanuit het bestuur omgezet in doelen en voortgekomen uit het document de Staat van AMOS. Hierin zijn

onder andere landelijke thema's en onderzoeken afgezet tegen bevindingen op AMOS-niveau. Deze Staat van AMOS is opgevolgd door een brede inhoudelijk dialoog waarbij we ons in het licht van de drie hoofddoelen hebben afgevraagd: wanneer doen we het goed? Wanneer doen we het uitstekend? Waar laten we dit liggen? Hoe weten we dit? Hoe communiceren we dit? De uitkomsten van deze dialoog zijn verwerkt in het jaarplan 2017/18 van AMOS.

De drie genoemde hoofddoelen zijn:

1. De indicator zicht op ontwikkeling is minimaal voldoende. Scholen die voldoende scoren, bekwaamen zich naar goed.
2. Onze leerlingen voelen zich veilig op school. De prestatie indicator: 90% van de leerlingen geven aan zich veilig te voelen op school.
3. De eindopbrengsten zijn minimaal voldoende.

Daarnaast zijn er in het jaarplan nog subdoelen opgenomen, gerelateerd aan organisatieontwikkeling, collectieve schoolontwikkeling en schoolspecifieke ontwikkeling en onderzoek. In deze paragraaf van het jaarverslag wordt aandacht besteed aan deze hoofd- en subdoelen.

Onderwijsbeleid en zicht op ontwikkeling

Het onderwijsproces splitst zich op in een aantal standaarden: aanbod, zicht op ontwikkeling, didactisch handelen, (extra) ondersteuning, samenwerking en toetsing en afsluiting.

AMOS is van mening dat zicht op ontwikkeling één van de belangrijkste indicatoren is van het nieuwe kader. Het vraagt veel kennis en kunde van een school. AMOS-breed hebben we kunnen constateren dat bij 30% van de scholen die bezocht zijn door de inspectie met het nieuwe kader, de indicator onvoldoende is. Eén van de drie hoofddoelen van het onderwijskundig beleid is dan ook dat alle scholen voldoende of goed scoren op deze indicator. Om scholen te helpen het proces van zicht op ontwikkeling te structureren, is er een poster ontworpen en zijn er kaarten ontwikkeld om op schoolniveau de professionele dialoog te voeren.

Veiligheid en pedagogisch klimaat

Het schoolklimaat splitst zich op in twee standaarden: veiligheid en pedagogisch klimaat.

Sociale veiligheid

Bij AMOS willen we dat alle leerlingen zich geaccepteerd en veilig voelen op school. Sociale veiligheid is daarom dit schooljaar één van de AMOS-speerpunten. Conform de wettelijke eisen monitoren alle AMOS-scholen jaarlijks de veiligheidsbeleving van hun leerlingen. Uit een inventarisatie van de verschillende monitorinstrumenten die daarvoor gebruikt worden bleek echter dat de resultaten van deze instrumenten moeilijk met elkaar te vergelijken zijn. Daarom is voor schooljaar 2017-2018 afgesproken dat alle AMOS-scholen het monitorinstrument van Vensters PO gebruiken, zodat we ook op bestuursniveau een eenduidig en actueel beeld hebben van de veiligheidsbeleving van AMOS-leerlingen. De AMOS-projectgroep Burger-schap, identiteit en sociale veiligheid, bestaande uit enkele directieleden en een beleidsadviseur OIO, richt zich dit schooljaar op het stimuleren en ondersteunen van de scholen bij het vormgeven van een adequaat en 'levend' sociaal veiligheidsbeleid en inventariseert wat nodig is om de veiligheidsbeleving van leerlingen te verhogen.

Onderzoek Veiligheid

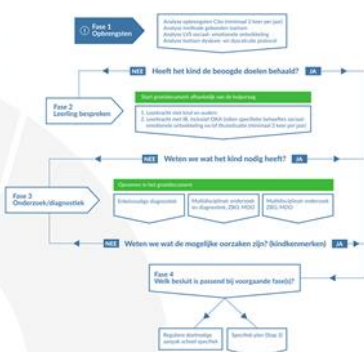
In januari en februari 2017 heeft AMOS geparticipeerd in een kwalitatief onderzoek naar veiligheidsbeleving van basisschoolleerlingen. De variatie in het gevoel van veiligheid onder kinderen is net als onder volwassenen enorm. Dit is soms het gevolg van duidelijk aanwijsbare redenen in de klas zoals bijvoorbeeld pesten of de onderlinge sfeer. Door verschillen in achtergrond en cultuur (identiteit) interpreteren zij daarnaast gebeurtenissen in de buitenwereld op verschillende manieren en beleven zij deze dus anders. Om de veiligheidsbeleving van kinderen beter te begrijpen is het belangrijk niet alleen te onderzoeken wat zich 'buiten' de beleving afspeelt maar vooral hoe er betekenis wordt gegeven aan deze beleving. De opvallende

In 4 stappen AMOS onderwijs

1 Welke methoden en technieken gebruik ik om mijn kennis over het kind te vergroten?

2 Begrijp ik wat ik zie en wat ik ga onderzoeken?

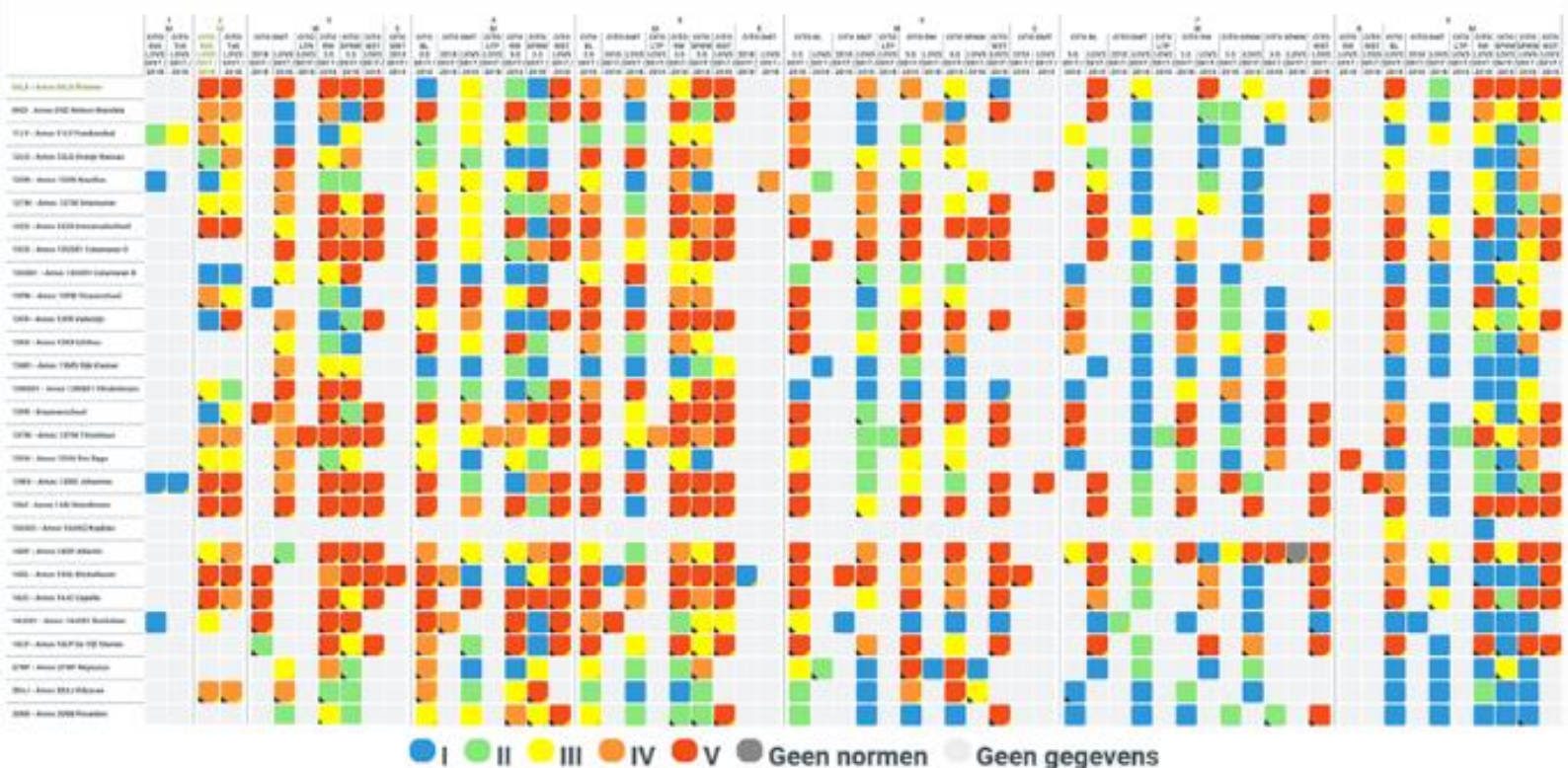

3 Samen een goed plan maken

4 Wij volgen het plan

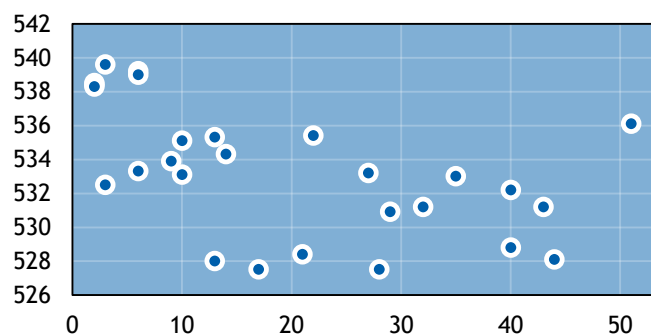

bevindingen van het onderzoek zijn uitgebreid beschreven op onze website. In het najaar van 2018 zal het verder worden opgevolgd.

Resultaten en inspectiebezoek

Het is belangrijk om niet alleen naar de eindopbrengsten van het jaar 2017 te kijken. Voor een goed oordeel dienen ook de afgelopen twee jaar meegenomen te worden. In de figuur onderaan de volgende pagina is schematisch weergegeven hoe de eindopbrengsten van 2017 eruit zagen. In aantallen zien we dat 22 AMOS-scholen voldoende eindopbrengsten kenden waar er bij 5 scholen nog stappen moeten worden gezet. Ook is het interessant om te zien, juist ook in het kader van de eerdergenoemde kansen(on)gelijkheid hoe de eindopbrengsten zich verhouden tot het percentage gewichtenleerlingen:

De grafiek laat zien dat er een trend is dat bij een hoger gewicht (x-as) er gemiddeld een lagere score op de Cito volgt (y-as).

De resultaten over de afgelopen 3 jaar laten het volgende beeld zien: 13 scholen scoren alle 3 de jaren voldoende qua eindopbrengsten, 10 scholen hebben in 2 van de 3 jaar voldoende eindopbrengsten laten zien en 4 scholen hebben 1 jaar voldoende eindopbrengsten gehad.

Scholen waarbij de eindopbrengsten 1 keer voldoende zijn geweest en eindresultaten tweemaal achtereen onvoldoende zijn, worden door AMOS gezien als risicoscholen. Deze scholen worden vanuit het bestuur extra begeleid om allereerst betere eindopbrengsten te behalen, maar daarnaast ook met name om te achterhalen waardoor deze te lage eindopbrengsten zijn ontstaan.

Kwaliteitszorg

De kwaliteitszorg is een belangrijk focusthema voor AMOS. Hoe zorgen we ervoor dat we niet alleen het beste onderwijs geven, maar dit vervolgens ook borgen voor de toekomst? In 2017 is de lijn doorgezet om alle scholen jaarlijks te bezoeken, waarbij tijdens het bezoek ook gericht gekeken wordt naar de realisatie van de jaardoelen van zowel AMOS als die van de school zelf. Tussentijds worden er in aanloop naar deze schoolbezoeken

ook afstemmingsgesprekken gevoerd met de directeuren, gebaseerd op onder andere een zelfevaluatie van de school op de indicatoren van de Onderwijsinspectie. Deze zelfevaluatie wordt getoetst aan de hand van een dashboard met alle relevante onderwijskundige data.

Verder is in 2017 een doelenoverzicht ontwikkeld, waarbij scholen eigen doelen kunnen formuleren in relatie tot de groei in vaardigheidsscore, waarbij de scores voor scholen met een hogere gewichtenpercentage hoger gesteld worden. Ook is er specifieke scholing geweest voor het voeren van critical friend gesprekken en voor scholen met onvoldoende tussentijdse resultaten. Daarnaast is een toolbox ontwikkeld voor het maken van een goede trendanalyse en is de bestuurlijke samenwerking voorgezet in het verband van KLASSE! Vanuit dit verband worden zelfevaluaties en audits begeleid.

Tenslotte is er ook in 2017 een projectgroep kwaliteitszorg actief geweest met een brede vertegenwoordiging vanuit de scholen en het bestuurskantoor en zijn er masterclasses aangeboden voor de interne begeleiders, die een sleutelrol vervullen in de kwaliteitszorg op de school.

Voor 2018 zal de projectgroep met een voorstel komen om het huidige stelsel van kwaliteitszorg te versterken. AMOS wil benadrukken dat zij het belangrijk vindt dat een ieder vanuit zijn eigen rol aan verbetering van de onderwijskwaliteit werkt, waarbij leren centraal staat. Kwaliteit moet ingebakken zitten in de genen van ons onderwijs en onze medewerkers. Een duidelijke kwaliteitscultuur staat dan ook voorop.

Opleidingsscholen

Vanuit de drang om onze medewerkers tot ontwikkeling te brengen is er dit jaar een extra impuls gegeven aan opleidingsscholen, verplichte startersbegeleiding en het OIO fonds. AMOS streeft ernaar het werkplaatsleren meer en meer te faciliteren binnen de scholen. Momenteel zijn 10 van de 28 scholen gecertificeerd opleidingsschool en is een

veelvoud van de leerkrachten op deze scholen getraind mentor. Zij begeleiden de studenten bij het ontwikkelen van hun competenties op de werkvloer. Op deze wijze slaan zij een brug tussen opleiding en praktijk. AMOS stelt zich ten doel dat in schooljaar 2018/19 alle scholen opleidingsschool zijn. Daarnaast is het streven verschillende opleidingsscholen door te laten ontwikkelen tot academische opleidingsschool.

Innovatiefonds

Binnen AMOS is een innovatiefonds beschikbaar waarop elke werknemer middels een kort onderbouwd plan een beroep kan doen. Een aanvraag dient zich te richten op het verbeteren of versterken van onderwijs. Dit dient te gebeuren op een innovatieve manier waarbij ook onderzoek een rol kan spelen. Denk bij dit laatste aan het versterken van een onderzoekende houding, het leren van onderzoeken of het laten uitvoeren van een onderzoek. Het fonds heeft tot doel om het streven te versterken een echte “lerende organisatie” te worden; dit door ruimte te bieden aan teamleden om door samenwerking in innovatie goed onderwijs te realiseren voor ieder kind. In 2017 werden onder meer de volgende initiatieven vanuit dit fonds gefinancierd:

AMOS-leerlingenraad

De leerlingenraad creëert een platform waarop “de AMOS-leerling” in al zijn diversiteit zichtbaar wordt, dwars door wijken en scholen heen en gemaakt voor en door leerlingen. Na een succesvolle aftrap zijn de leerlingen aan de slag gegaan en verzorgen onder meer een dagelijkse feed op het eigen Instagram-account. Het ultieme doel is dat de leerlingenraad met hun content het onderwijs in burgerschapsvorming op de scholen richting geven en onderwerpen in de les bespreekbaar helpen maken.

Groepsplanloos werken

8 scholen hebben deelgenomen aan een masterclass van 4 dagen in het kader van opbrengstgericht Passend Onderwijs. Na afronding hiervan zijn zij in staat om de ondersteuningsstructuur groepsplanloos vorm te geven. De kern gedachte is dat de

administratieve last minder wordt met betrekking tot handelingsgericht werken (met name het volgen van de kinderen en deze leerlingen onderbrengen in een kort en krachtig groepsoverzicht) en het zicht op ontwikkeling voldoende blijft. Dit alles zonder de administratieve last van de groepsplannen. Het motto is dan ook “van zinloze administratie naar betekenisvolle afspraak”.

Onderzoek Kansenongelijkheid

In de Staat van het Onderwijs constateert de Inspectie van het Onderwijs dat de kansenongelijkheid in het onderwijs toeneemt: leerlingen met laagopgeleide ouders hebben minder kans om een hoger onderwijsniveau te behalen dan leerlingen met hoogopgeleide ouders. Naar aanleiding van dit rapport wil AMOS graag beter in beeld krijgen hoe het staat met de kansenongelijkheid op onze scholen, zodat wij waar nodig het beleid kunnen aanpassen om gelijke kansen te bevorderen. Hiertoe is een vragenlijst uitgezet onder de interne begeleiders van de scholen. De uitkomsten van deze analyse en de te nemen vervolgacties zijn opgenomen in een uitgebreid artikel op onze website.

Internationalisering

Onze maatschappij internationaliseert in snel tempo. Vroeg beginnen met het leren van een vreemde taal (met name Engels) vergroot de kansen voor leerlingen in hun verdere (school-)loopbaan en bereidt ze voor op een mondiale samenleving. Steeds meer AMOS-scholen ontwikkelen daarom een sterk aanbod Engels. Zo participeert de Visserschool al enkele jaren als enige Amsterdamse basisschool in de landelijke pilot tweetalig primair onderwijs (tpo) en zijn diverse AMOS-scholen enthousiast bezig met de invoering van vroeg vreemde talenonderwijs (vvto). Scholing van leerkrachten maakt daar een belangrijk onderdeel van uit. In dat kader heeft AMOS in 2017 een consortiumaanvraag gedaan bij het Europese onderwijs-subsidieprogramma Erasmus+. Dankzij honorering van deze aanvraag is het voor drie AMOS-schoolteams mogelijk om een intensieve training van een week in Canterbury te volgen, gericht op zowel

vakdidactiek als eigen taalvaardigheid in het Engels. De teams van de AMOS Wereldschool Amsterdam en de Valentijnschool hebben deze studiereis in oktober 2017 gemaakt en het team van de Ichthusschool volgt in mei 2018. De opgedane kennis en inzichten worden niet alleen ingebed in de onderwijspraktijk van de eigen school, maar ook gedeeld met collega's van andere AMOS-scholen.

Personeel

AMOS wil al haar medewerkers stimuleren en faciliteren om hun professionaliteit continue up-to-date te houden. We bieden ruimte aan ambitieuze medewerkers om hun ambities binnen AMOS waar te maken en door te groeien.

In 2017 zijn er op het gebied van personeel veel nieuwe activiteiten opgestart gericht op het werven van nieuw, kwalitatief goed, personeel en de doorontwikkeling van het eigen personeel.

Werving en selectie

Gezien de krapte op de arbeidsmarkt is het kwalitatief vervullen van vacatures een grotere uitdaging dan voorgaande jaren. Hierdoor is de afdeling human resource management (HRM) andere en creatieve wervingskanalen gaan gebruiken om daarmee een betere positionering van AMOS te bewerkstelligen binnen deze krappe arbeidsmarkt. Sinds het voorjaar van 2017 heeft één van de adviseurs HRM dan ook de formele rol van recruiter gekregen. De website is flink onder handen genomen, waarbij lay-out en teksten zijn aangepast om beter aansluiting te vinden bij sollicitanten. Ook wordt er meer gebruik gemaakt van social media om werken bij AMOS onder de aandacht te brengen. Voor facebook en LinkedIn zijn een aantal korte filmpjes (waaronder één van de tijdens de studiedag uitgevoerde flash mob) gemaakt die uitnodigen om te

solliciteren. Daarnaast zijn er op diverse grote vacaturesites accounts aangemaakt, zoals Docentenmarktplaats en Meesterbaan, welke ook gekoppeld is aan de site van de gemeente Amsterdam.

Op 20 april 2017 werd voor de eerste keer een Banenmarkt georganiseerd, als gezellige en informele ontmoetingsplaats voor scholen met vacatures en geïnteresseerde interne en externe kandidaten. De belangstelling was groot, net als het enthousiasme vanuit de directeuren, die veel tijd en energie in de promotie van hun school hadden gestoken.

Instroom personeel

Met de genoemde krapte is het zelf opleiden van nieuwe medewerkers een belangrijker thema geworden, waar vol op wordt ingezet. In 2017 heeft AMOS aan zo'n 78 stagiaires van de iPabo de gelegenheid geboden praktijkervaring op te doen onder begeleiding van een getrainde mentor. Hieronder waren 16 LIO-stages, waarvan er uiteindelijk 7 aan een baan als startend leerkracht binnen AMOS zijn

Resultaten opleidingsscholen

Vanuit 10 opleidingsscholen werden 78 stagiaires begeleid binnen AMOS. Hieronder waren 16 LIO-stagiaires, waarvan er uiteindelijk 7 een benoeming op één van de AMOS-scholen kregen.

"In september 2017 is gestart met een zogeheten Crash Course met 10 kandidaten. "

begonnen. Daarnaast zijn er, mede vanuit het convenant met de iPabo, 12 leerkrachten die de training tot mentor hebben gevolgd.

Speeddates voor stageplaatsen

Op woensdag 31 mei jl. zijn er op de iPabo speeddates gehouden met studenten voor een stageplek bij AMOS. Van de 38 studenten waarmee gesproken werd kon er voor circa 75 % een geschikte stageplek gevonden worden. Met de overige studenten wordt actief contact onderhouden wat betreft baanmogelijkheden bij AMOS.

Starters

Op basis van de ervaringen van directies en de bovenschoolse begeleider wordt een overzicht gemaakt van jonge potentials die nu hun LIO-stage bij AMOS lopen. Deze potentials wordt actief een dienstverband bij AMOS aangeboden.

Zij-instromers

In samenwerking met Het Schoolbureau is in september 2017 gestart met een zogeheten Crash Course met 10 kandidaten. Tijdens dit 11-daagse traject wordt er intensief kennisgemaakt met het vak van leerkracht op een Amsterdamse basisschool en ervaren deelnemers hoe het is om zelfstandig voor de klas te staan. Aan het einde van deze crash course heeft Het Schoolbureau een reëel beeld van de (on)mogelijkheden van de kandidaten en zijn de kandidaten in staat om een gemotiveerde keuze te maken voor een carrière in het primair onderwijs waarna zij in aanmerking komen voor een werkervaringstraject. Tijdens dit traject van zo'n 3 tot 6 maanden verzorgen kandidaten lessen en lopen daarnaast mee met een ervaren leerkracht van de school. De kandidaat wordt door het Schoolbureau gecoacht en voorbereid op het geschiktheidsonderzoek welke vereist is voor toelating tot het zij-instromerstraject. In 2017 zijn er in het totaal 11 werkervaringstrajecten gestart.

Daarnaast zijn er 4 zij-instromers in dienst getreden. Voor 2018 worden twee nieuwe rondes van dit traject voorzien.

Doorstroom en positionering personeel

Om het tekort aan leerkrachten terug te dringen en het potentieel binnen AMOS in te zetten als (toekomstige) oplossing voor dit probleem, is er binnen AMOS een start gemaakt om een aantal onderwijsassistenten die de potentie hebben om door te groeien naar leerkracht de PABO te laten doen.

De taak bouwcoördinator is daarnaast omgezet naar de functie bouwcoördinator en opgenomen in het functiehuis van AMOS. Daarmee is de positie van bouwcoördinator in een managementteam versterkt en is deze als leidinggevende een rol toegekend in de gesprekkencyclus vanuit Raet Performance Management. De komende jaren wordt, als gevolg van de visie op het scholenpalet en een herinrichting van de directies, een groei van het aantal middenmanagementfuncties voorzien. Dit past in de HR-visie waarbinnen we personeel bij AMOS willen binden en boeien door voldoende doorgroeimogelijkheden te bieden.

In de maanden voor de zomervakantie heeft het eerste traineeship naar een directiefunctie plaatsgevonden. Na de zomervakantie is de kandidaat ook daadwerkelijk als directeur gestart. Ook worden mogelijkheden om door te groeien naar teamleider of locatieleider gestimuleerd en gefaciliteerd voor medewerkers die gaan starten of gestart zijn met de schoolleidersopleiding.

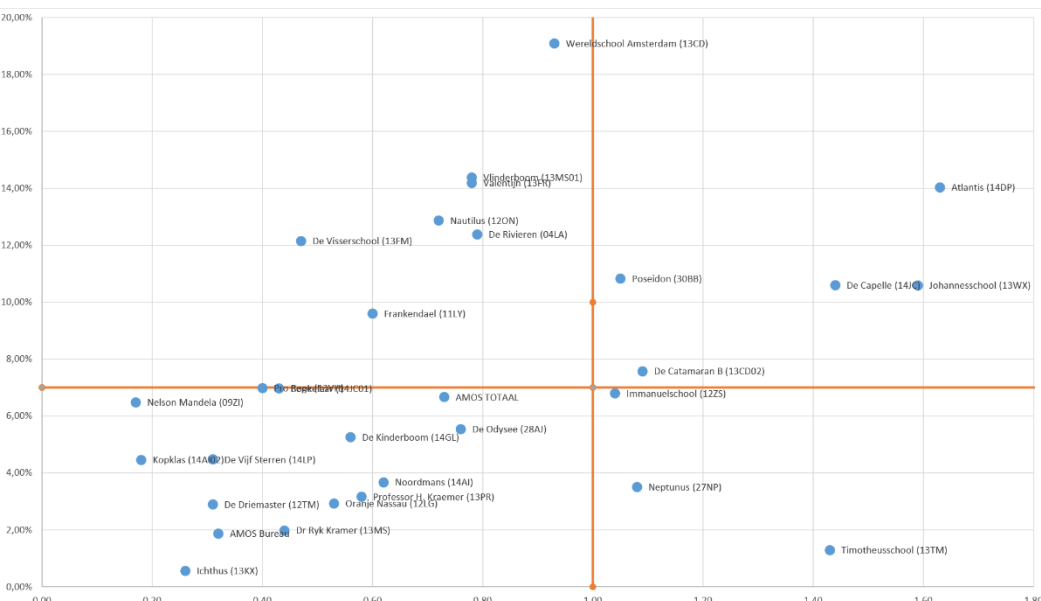
Uitstroom personeel

Helaas heeft AMOS, net als andere besturen, gedurende 2017 te maken gehad met groot personeelsverloop, voornamelijk rond de zomervakantie. De oorzaak hiervan is dat door de toegenomen banen-

kansen een groot aantal leerkrachten heeft besloten om een baan te accepteren op een school dichtbij huis. Daar staat tegenover dat het ook gelukt is om de openstaande vacatures in te vullen met nieuw talent van buiten AMOS, door het aantrekken van bevoegde leerkrachten, het bevorderen van aannemen van zij-instromers (ook buiten het genoemde traject van het Schoolbureau om) en door het lesgeven aan een groep anders te benaderen door bijvoorbeeld de inzet van één leerkracht op twee groepen met ondersteuning van onderwijsassistenten en leraarondersteuners. Ook een goede samenwerking met uitzendbureaus is essentieel gebleken.

Ziekteverzuim en arbo

Gedurende 2017 laat het ziekteverzuim een dalende lijn zien. Het verzuim stond aan het begin van het jaar op 7,59 %, aan het einde van het jaar was dit 6,67%. De meldfrequentie is teruggedrongen van 0,83 naar 0,73. Ook zijn er een aantal langlopende ziekteverzuimdossiers opgelost. Er is op het gebied van verzuim een duidelijk verband zichtbaar tussen schoolgrootte en hoogte van het verzuim: op scholen vanaf 351 leerlingen is het verzuim de helft van dat op scholen tot 151 leerlingen. Dit is ook zichtbaar in het verzuimvenster.

Nieuwe arbodienst

Per 1 oktober is AMOS overgestapt van Arbobutler naar Bedrijfsartsenpost. Bedrijfsartsenpost is een

netwerkorganisatie van zelfstandig opererende bedrijfsartsen. De overstap heeft AMOS gemaakt om het eigen regie-model verder door te voeren in de organisatie: de directeur is casemanager. De samenwerking met Bedrijfsartsenpost biedt een directe lijn naar de bedrijfsarts zonder tussenliggende schijven zoals voorheen. De leidinggevende beslist of er een afspraak bij de bedrijfsarts wordt ingepland via RVM (Raet Verzuimmanager) en heeft hierdoor ook meer invloed op het inzetten van interventies. Om dit proces te ondersteunen is de taak van verzuimcoördinator belegd bij de HRM-medewerker. De verzuimcoördinator plant afspraken met de bedrijfsarts, monitort dossier-opvolging en adviseert ten aanzien van de voortgang van de Wet Verbetering Poortwachter en het verzuimprotocol op basis van RVM.

De afdeling HRM is ter ondersteuning van het hanteren van het eigen regie-model een providerboog aan het opbouwen, waarbij kritisch gekeken wordt naar de kwaliteit van aanbieders van coaching, re-integratietrajecten etc.

Koplopersgroep

In 2017 is de zogenaamde Koplopersgroep uitgebreid naar 9 scholen. Op elke deelnemende school

is maatwerk mogelijk inzake vervanging bij verzuim, maar ook bij het benutten van vervangingsbudgetten voor verzuimpreventie. De bewustwording van de impact van ziekteverzuim op een team zijn zeer positief en leidt tot een trendmatige daling van o.a. de meldfrequentie.

Huisvesting

In 2017 werd ruim 800 duizend euro geïnvesteerd in de uitvoering van het groot onderhoud aan de meer dan 30 gebouwen. Daarnaast werden 2 nieuwe scholen opgeleverd en gestart met de (voorbereiding voor) nieuwbouw van 3 scholen.

In 2017 is het aantal leerlingen nagenoeg gestabiliseerd ten opzichte van het vorige jaar. Evenals voorgaande jaren is er sprake van een stijging van het aantal leerlingen bij de groeischolen en zit de krimp met name bij de kleine scholen. De overige scholen zijn nagenoeg stabiel. Vergrijzende wijken krijgen door de krapte op de woningmarkt een nieuwe impuls, waardoor kleine scholen de komende jaren een kans hebben om weer te groeien. In het huisvestingsbeleid wordt geprobeerd hier op een goede manier op in te spelen.

Huisvestingsbeleid

De Gemeente heeft in haar centrale rol in 2017 een aantal gebiedssessies geïnitieerd met alle betrokken schoolbesturen om te komen tot een integrale aanpak van evenwichtige spreiding en nieuwe duurzame huisvesting van scholen. Met name vanuit kleine uitbreidingsgebieden waar geen stichtingsruimte voor nieuwe scholen aanwezig is, is met de schoolbesturen gekomen tot een stedelijk gedragen plan met betrekking tot inpassing van nieuwe basisscholen en verplaatsing van bestaande scholen.

Gemeentelijk is er ook een nieuwe onderwijshuisvestingsverordening vastgesteld. De belangrijkste wijzigingen in de verordening zijn de ophoging van de normvergoedingen naar reëler niveau, waarbij ook rekening is gehouden met duurzaamheid. Een

tweede belangrijk punt is de overeenkomst over renovatie/vervangende nieuwbouw. Hierbij kunnen de schoolbesturen (verantwoordelijk voor alle onderhoud) met de gemeente afspraken maken over een vervangende nieuwbouw in de vorm van een uitgebreide renovatie/aanpassing van een bestaand gebouw.

Plan van Scholen en prognoses

In 2016 is door de Minister het door de Gemeente Amsterdam ingediende Plan van Scholen 2017-2020 goedgekeurd, waarin 5 nieuwe scholen zijn opgenomen. Drie nieuwe scholen zijn vooralsnog gepland in gebied (Amsterdam Zuid) die niet direct ongewenste druk veroorzaken op de instandhouding van bestaande AMOS-scholen. In twee gebieden (Noord en Nieuw West) zijn er nieuwe scholen opgenomen vanuit Algemene Bijzondere grondslag. Deze nieuwe instituten kunnen invloed hebben op de bestaande andere instituten in de betreffende gebieden. In de uitrol zal AMOS de ontwikkelingen van de nieuwe scholen nauwlettend volgen.

Uit de leerlingenprognoses van de gemeente Amsterdam valt op te maken dat er op termijn sprake zal zijn van een lichte groei in het totale aantal leerlingen in het Amsterdamse primair onderwijs, nadat er de komende jaren eerst een lichte krimp plaatsvindt. Per gebied zijn de verschillen groot. In

hoeverre AMOS kan profiteren van de groei is onder meer afhankelijk van stichting van nieuwe scholen en verplaatsing van bestaande locaties.

Onderhoudsplan

Het voor 2017 vastgestelde onderhoudsjaarplan op basis van de meerjaren onderhoudsplanning is voor 70% gerealiseerd. Het restant is noodzakelijkerwijs doorgeschoven naar 2018, deels vanwege conflicterende projecten (zoals de uitvoering van het programma gezonde scholen) en deels door tekort aan plancapaciteit.

Huisvestingsprojecten

AMOS streeft naar een gebouwenbestand dat voldoet aan de eisen van deze tijd. Een gebouw zal niet alleen onderscheidend moeten zijn in ruimtelijke verschijning, maar ook in duurzaamheid. Ondanks de nota BENG (Bijna Energie Neutrale Gebouwen) van de gemeente is binnen de genormeerde budgetten de duurzaamheidsparaagraaf moeilijk realiseerbaar. Voorgestelde stedenbouwkundige uitgangspunten bij (vervangende) nieuwbouw en monumentenstatus van gebouwen veroorzaken druk op budgetten en plannen. In 2017 is gewerkt aan onder meer de volgende projecten:

Gezonde Scholen

In het stedelijk project Gezonde Scholen, waarbij verbeteringen plaatsvinden voor schoolgebouwen met een slecht binnenklimaat, zijn drie AMOS scholen uitgevoerd.

Openbare schoolpleinen

De Gemeente heeft een extra subsidie in vooruitzicht gesteld om schoolpleinen te upgraden onder de voorwaarden dat deze pleinen ook beschikbaar komen buiten de reguliere schooltijden. Inmiddels zijn in 2017 in dit kader een aantal schoolpleinen van de AMOS scholen aangepakt.

Nieuwbouw De Capelle

In 2017 is de nieuwbouw van de Capelle opgeleverd. Het is het eerste schoolgebouw van AMOS dat volledig energieneutraal is.

Verhuizing dependance Catamaran

Vanwege tekort aan ruimte heeft de gemeente een bestaand schoolgebouw aan de Fagelstraat volledig gerenoveerd en aangepast voor de basisschool Catamaran. In 2017 is het pand feestelijk in gebruik genomen.

Voorbereiding nieuwbouw Immanuel

Vanaf 2003 wacht de school op een vervangende nieuwbouw. In 2017 zijn de eerste stappen om deze nieuwbouw te realiseren. Hiervoor is een groot deel van bestaande school gesloopt om plaats te maken voor de nieuwbouw. De verwachting is dat begin 2019 het nieuwe gebouw zal worden opgeleverd

Voorbereiding nieuwbouw Noordmans

In 2017 zijn voorbereidingen getroffen voor de realisatie van een vervangende nieuwbouw, nadat hier al sinds 2009 over werd gesproken. De verwachting is dat in april 2018 gestart kan worden met de sloop van het bestaande gebouw, waarna oplevering medio 2019 zou volgen.

Voorbereiding nieuwbouw Prof. H. Kraemer

In 2017 zijn noodzakelijke voorbereidingen afgerond en is gestart met de bouw. De verwachting is dat het gebouw nog in 2018 kan worden opgeleverd en in gebruik worden genomen. De losstaande gymzaal van de school komt eveneens in aanmerking voor een vervangende nieuwbouw.

Daarnaast is het aantal lokalen van de Nautilus uitgebreid en is het hoofdgebouw van de Frankendael herzien in het kader van onderwijskundige vernieuwing.

Beheerd internet-netwerk

In het najaar van 2017 is een contract afgesloten met VodafoneZiggo om te komen tot een centraal beheerd internetnetwerk waarop alle scholen aangesloten zijn. Dit zogenaamde IP-based VPN netwerk waarborgt een goed beveiligd internetverkeer zonder onderhoudsinspanningen op schoolniveau.

Financieel

Over 2017 werd in navolging van het voorgaande boekjaar een gezond resultaat behaald. Het eigen vermogen is conform de norm en de positieve kasstroom biedt ruimte om te investeren.

Exploitatie en analyse

Het onderstaande schema laat het resultaat van AMOS over boekjaar 2017 zien ten opzichte van de begroting:

	Realisatie	Begroting	Verschil
Baten			
Rijksbijdragen	42.015	40.527	1.488
Ov. overheidsbijdragen	3.723	2.815	907
Overige baten	1.042	649	393
Totaal baten	46.780	43.991	2.789
Lasten			
Personele lasten	36.185	35.460	-725
Afschrijvingen	1.120	1.168	49
Huisvestingslasten	4.193	3.954	-239
Ov. instellingslasten	5.213	3.384	-1.829
Totaal lasten	46.710	43.968	-2.742
Saldo baten en lasten	69	23	46
Saldo financieel	103	75	28
Nettoresultaat	172	98	74

Het resultaat over 2017 wijkt in positieve zin af van de begroting. De meevallers waren voornamelijk het gevolg van bijstelling van de lumpsum die niet volledig nodig was om de stijging in personele lasten op te vangen. De meer-inkomsten vanuit passend onderwijs waren nodig om de forse inhuur van externen, zoals zorgstudenten en schoolbegelei-

dingsdiensten, te bekostigen. Het volgende overzicht bevat een uitsplitsing van de afwijkingen op categorieniveau:

(B1) Rijksbijdragen

1 Bijzondere bekostiging asielzoekers hoger dan begroot	147.757
2 Hogere baten vanuit samenwerkingsverband passend onderwijs	271.924
3 Bijstelling lumpsum en PAB als gevolg van loonakkoord	812.378
4 Niet-begrote inkomsten studieverlof	79.208
5 Meevaller op materiële instandhouding door NOAT en groei	165.899
6 Diversen	11.171
	1.488.337

(B2) Overige overheidsbijdragen

1 Stijging van de VLOA subsidies	197.381
2 Niet begrote of hogere subsidies dan begroot	710.001
	907.382

(B3) Overige baten

1 Inkomsten medegebruik uit voorgaande jaren	132.671
2 Niet-begrote vergoeding gedetacheerd personeel	21.590
3 Eindafrekening gemeentelijke subsidies voorgaande jaren	74.337
4 Diversen	164.959
	393.557

(L1) Personele lasten

1 Mutaties personele voorziening	-148.043
2 Transitievergoedingen	-330.805
3 Hogere kosten scholing	-249.610
4 Inhuur externen	-264.637

5 Onder L4 gerealiseerde onderhoud en bouwbegeleiding	86.443
6 Onder L4 gerealiseerde begeleiding schoonmaak contract	35.359
7 Diversen	146.571
	<u>-724.722</u>

(L2) Afschrijvingen:

1 Desinvestering bestuurskantoor	-126.627
2 Effect afboekingen JR 2016	169.169
3 Diversen	6.303
	<u>48.845</u>

(L3) Huisvestingslasten:

1 Hogere lasten huur door afkoop bestuurskantoor en MI Nautilus	-155.008
2 Aanpassing dotatie onderhoud	-50.000
3 Diversen	-34.019
	<u>-239.027</u>

(L4) Overige instellingslasten:

1 Hogere lasten dan begroot voor passend onderwijs	-823.422
2 Hogere lasten ICT en licenties	-166.685
3 Hogere inhuur schoolbegeleiding	-87.245
4 Niet-begrote marketing onderzoeken	-96.909
5 Onder L1 begrote onderhoud en bouwbegeleiding	-86.443
6 Onder L1 begrote begeleiding schoonmaak contract	-35.359
7 Inhalen premie WHK AMOS 1	-427.867
8 Diversen	-104.462
	<u>-1.828.392</u>

Balanspositie en kengetallen

De balanspositie ontwikkelde zich over de voorgaande jaren als volgt:

ACTIVA	2017	2016	2015
Mat. vaste activa	4.034	3.847	4.998
Fin. vaste activa	5.381	4.935	4.494
Totaal vaste activa	9.415	8.781	9.492
Vorderingen	1.667	2.485	2.831
Liquide middelen	10.642	8.740	3.988
Totaal vlot. activa	12.310	11.224	6.819
Totaal activa	<u>21.725</u>	<u>20.006</u>	<u>16.311</u>

PASSIVA	2017	2016	2015
Algemene reserve	8.246	8.166	8.001
Private reserve	85	85	0
Bestemmingsres.	460	368	0
Eigen vermogen	8.791	8.619	8.001
Voorzieningen	4.900	4.065	3.162
Kortl. schulden	8.034	7.321	5.148
Totaal passiva	<u>21.725</u>	<u>20.006</u>	<u>16.311</u>

Met behulp van een aantal kengetallen kan een verdere beoordeling worden gegeven van de financiële positie:

Kengetal	2017	2016	2015
Liquiditeit	1,53	1,53	1,29
Solvabiliteit	0,40	0,43	0,47
Rentabiliteit	0,4%	1,3%	0,1%
Weerstandverm.	18,8%	18,6%	19,1%
Kap. factor	46,4%	43,0%	34,6%

De kengetallen laten zien dat zoals gezegd de vermogens- en liquiditeitspositie van AMOS voldoende is. De geadviseerde waarde voor het weerstandsvermogen op basis van de in het najaar van 2017 uitgevoerde risicoanalyse, bedraagt 19%. Ultimo 2017 wordt aan dit kengetal nagenoeg voldaan. Als gevolg van de gestegen schuldpositie door de toegenomen voorzieningen en de vooruitbetaalde subsidies en (met name) bouwkredieten is de solvabiliteit ten opzichte van eerdere jaren licht gedaald, maar nog altijd toereikend. De liquiditeit is stabiel gebleven en wordt vertekend door de beleggingen die AMOS aanhoudt. Als deze beleggingen tegen de huidige waarde verkocht zouden worden zou de liquiditeitspositie nog hoger noteren (2,14). De overige kengetallen bevestigen het beeld dat de vermogenspositie gezond te noemen is zonder bovenmatig te zijn.

Investerings- en financieringsbeleid

Het verslagjaar 2017 kenmerkte zich door een ten opzichte van voorgaande jaren relatief hoge investeringsgraad: er werd in totaal voor een bedrag van 1,3 miljoen euro geïnvesteerd in materiële vaste activa, bij afschrijvingslast van 1,1 miljoen euro en tegen een investeringsbegroting van 1,5 miljoen euro.

Het financieringsbeleid is erop gericht geen gebruik te hoeven maken van externe kredietverstrekkers. Alle investeringen zijn binnen dit beleid uitgevoerd.

Treasury verslag

In 2017 hebben er geen beleggingen plaatsgevonden in risicodragend kapitaal. De beleggingen in obligaties die AMOS heeft uitstaan zijn conform de regeling beleggen en belenen van het ministerie. De beschikbare vrije middelen werden (in beperkte mate wegens het grillige verloop van de liquiditeit) overgemaakt naar spaarrekeningen. De vrijvallende (lees: afgeloste) obligaties zijn deels niet herbelegd wegens gebrek aan goede investeringskansen met voldoende rendement. Er hebben zich in het verslagjaar geen liquiditeitsproblemen voorgedaan. Bij het selecteren van een bank voor het onderbrengen van de spaartegoeden wordt door het bestuur gelet op de creditrating van de betreffende bank, conform de genoemde ministeriële regeling, met het oog op het zoveel als mogelijk waarborgen van een goed beheer van deze tegoeden. Om dit te waarborgen is door het bestuur een treasurystatuut opgesteld, waarin afspraken zijn vastgelegd inzake de wijze waarop wordt omgegaan met de re-

geling beleggen en belenen. Daarnaast is in dit statuut opgenomen wie welke verantwoordelijkheden op dit terrein heeft.

Financiële kengetallen

1,53

liquiditeit

0,40

solvabiliteit

0,4%

Rentabiliteit

18,8%

weerstandsvormogen

Continuïteit

In 2017 werd ruim 800 duizend euro geïnvesteerd in de uitvoering van het groot onderhoud aan de meer dan 30 gebouwen. Daarnaast werden 2 nieuwe scholen opgeleverd en gestart met de (voorbereiding voor) nieuwbouw van 3 scholen.

Ontwikkeling leerlingaantal

Als we corrigeren voor ontwikkelingen in het scholenpalet (overdracht en sluiting van scholen) kende AMOS de afgelopen jaren een stijging in het onderliggende leerlingenaantal, waar in 2017 voor het eerst een einde aan kwam. Per 1 oktober telde AMOS 7.309 leerlingen ten opzichte van 7.377 een jaar eerder. Genoemde leerlingentelling bestond uit 3.707 onderbouwleerlingen en 3.602 bovenbouwleerlingen. De omvang van de onderbouw laat nog groeipotentieel voor de komende jaren zien. De meerjarenbegroting 2018 en verder koerst vooral op stabilisering van het leerlingenaantal rond het huidige peil.

	2017	2018	2019	2020
Onderbouw	3.707	3.693	3.687	3.741
Bovenbouw	3.602	3.678	3.761	3.747
Totaal	7.309	7.371	7.448	7.488

De groei is niet gelijkmatig verdeeld over de stadsdelen. We zien in de Indische buurt al jaren een krimp terwijl op IJburg een grote groei is in de nieuwe wijken en een krimp in de 'oudere' delen. Grootste groeiers binnen AMOS in absolute termen zijn de Pro Rege, de Ichthusschool en De Poseidon, terwijl met dank aan AMOS unIQ en tweetalig onderwijs relatief gezien de Bonkelaar en de Visserschool sterk zijn gegroeid de afgelopen jaren. Ook de Nautilus maakt een mooie ontwikkeling

door, terwijl de populaire scholen Dr. Rijk Kramer en Odyssee aan hun maximale limiet zitten door beperkingen in het aantal lokalen vanwege te kleine gebouwen.

De leerlingengewichten zijn inmiddels redelijk stabiel. Voor de komende jaren worden weinig schoksgewijze bewegingen in de bekostiging of het leerlingenaantal verwacht.

Ontwikkeling personele bezetting

Na de schoksgewijze ontwikkeling van de formatie in de afgelopen jaren, als gevolg van de ingrepen in de gewichtenbekostiging en sluiting of overdracht van diverse scholen, kent de meerjarenbegroting een relatief stabiele outlook voor wat betreft werkgelegenheid.

Categorie	2017	2018	2019	2020
Directie	30,7	31,8	31,7	31,7
O.P.	415,8	403,8	401,4	397,6
O.O.P.	73,6	79,0	73,3	71,5
Totaal	530,3	520,1	514,6	506,4

Overzicht meerjarenbegroting en -balans

De meerjarenbegroting laat voor wat betreft de staat van baten en lasten het volgende beeld zien:

Exploitatie	2017	2018	2019	2020
x 1.000 euro				
Rijksbijdr.	42.015	41.493	41.314	41.429

Ov. overh.	3.723	2.905	2.538	2.489
Ov. baten	954	662	643	643
Tot. baten	46.692	45.060	44.495	44.561
Pers. lasten	36.341	36.036	35.515	35.571
Afschr.	1.120	1.154	1.147	1.278
Huisv.	4.167	3.995	3.988	3.988
Overig	4.880	3.810	3.767	3.767
Tot. lasten	46.507	44.995	44.417	44.603
Saldo fin.	184	50	50	50
Resultaat	287	115	128	8

De balanspositie wordt als volgt verwacht:

Balans	2017	2018	2019	2020
x 1.000 euro				
Vaste activa	9.415	9.217	8.332	8.061
Vorderingen	1.632	2.888	2.888	2.888
Liquide mid.	10.642	7.031	8.043	8.321
Totaal activa	21.689	19.135	19.263	19.270
Eigen verm.	8.906	9.021	9.149	9.157
Voorzieningen	4.539	4.155	4.155	4.155
Ov. schulden	8.243	5.959	5.959	5.958
Totaal passiva	21.689	19.135	19.263	19.270

Voor de komende jaren is een licht positief resultaat voorzien. In de meerjarenbegroting is voorzichtigheidshalve slechts gedeeltelijk rekening gehouden met groeiformatie (twee ton waar de ontvangst gemiddeld vijf ton is). Genoemde groeiformatie is in principe geen vrij beschikbaar geld aangezien dit gebruikt wordt ter dekking van instroomgroepen en tegenvallers en het restant gebruikt wordt voor innovatie, maar door hem slechts gedeeltelijk te begroten is dekking van tegenvallers uit het restant wel mogelijk.

Onder invloed van een lagere investeringsgraad dan de afgelopen jaren gebruikelijk was, daalt de waarde van de materiële vaste activa. Dit is een realistische beweging die voortvloeit vanuit de financiële filosofie die bij AMOS is geïntroduceerd dat we niet investeren in luxe of vanuit een hype, maar dat we uitsluitend investeren in zaken die toegevoegde waarde hebben.

Als gevolg van het verwachte positieve resultaat stijgt het eigen vermogen en als gevolg hiervan in combinatie met de investeringsgraad stijgen de liquide middelen de komende jaren. Het nieuwe financiële beleid van AMOS kent een duidelijkere focus naast resultaat op kasstroom, aangezien de kasstroom de mate bepaalt waarin genoemde investeringen ook gefinancierd kunnen worden.

Risico's en risicobeheersing

De meerjarenbegroting bevat een aantal aannames die mogelijk tot risico's leiden. Zo is er van uitgegaan dat de begrote afvloeiingen ook daadwerkelijk middels natuurlijk verloop plaats kunnen vinden. Ook is aangenomen dat er bijvoorbeeld op de AMOS Wereldschool Amsterdam een duidelijke groei mogelijk is. Tenslotte is geen rekening gehouden met calamiteiten die leegloop van een school zou kunnen veroorzaken. In de verantwoording bij de meerjarenbegroting werd in de risicoparagraaf opgemerkt dat er ook geen rekening gehouden was met een eventuele stijging van de dotatie groot onderhoud. Inmiddels is op basis van de nieuwe meerjarenonderhoudsplanung duidelijk dat er geen sprake is van een stijging en dat de huidige dotatie, aangevuld met het budget voor klein onderhoud, dekkend is.

Er is deels rekening gehouden met omvangrijke transitievergoedingen als gevolg van de Wet werk en zekerheid, maar de ervaring leert dat dit budget naar huidige maatstaven te beperkt is. Het is ernstig hoeveel geld er uit het primaire proces weglekt door deze falende wetgeving die niet onderkent dat het onderwijs een sterk gereguleerde sector is met een deugdelijk vangnet. Wel is er een frictie-budget van 175 duizend euro waaruit kleinere vergoedingen bekostigd kunnen worden.

Toekomstige ontwikkelingen

Externe ontwikkelingen

Per 2018 wordt een volgende tranche aan middelen vanuit het onderwijsakkoord verwacht, hoewel deze waarschijnlijk direct zal weglekken naar cao-

maatregelen. De effecten van de krapte op de arbeidsmarkt zijn nog onvoldoende duidelijk, maar zullen waarschijnlijk tot meer functiedifferentiatie leiden en dus tot meer functies die om de leerkracht als spil in het proces heen werken om deze te ontlasten en in staat te stellen zich met de kerntaak bezig te houden. Voor deze functiedifferentiatie komen nog aanvullende middelen vrij zoals in 2017 door het nieuwe kabinet is bekend gemaakt.

Interne ontwikkelingen

Zoals al eerder duidelijk werd gemaakt, blijft de formatie de komende jaren redelijk stabiel. AMOS is per 2018 eigenrisicodragers voor de WGA geworden aangezien de uitstroom van de afgelopen jaren een hoge premie tot gevolg heeft gehad. Meer bewustzijn hiervan kan een betere sturing veroorzaken en daarmee lagere lasten.

De stijging van de personele lasten de komende jaren is het gevolg van de automatische, jaarlijkse periodiek van het personeel. De afschrijvingslasten dalen de komende jaren licht als gevolg van eerdergenoemde investeringsgraad. De bekostiging in 2018 is lager dan het voorgaande jaar door de uitvloeisels van de gewichtenregeling. Voor de jaren erna wordt na een lichte stijging als gevolg van toename van het leerlingenaantal vervolgens weer een lichte daling voorzien als gevolg van de trendmatige verdere daling van de gewichtenleerlingen.

Bijlage 1: risico-beheersing en intern toezicht

Teneinde de risico's zoveel mogelijk te beperken, hanteert AMOS een planning en controle cyclus waarbij het bestuur de ontwikkeling van de financiële prestaties monitort en hier ook periodiek verantwoording over aflegt aan de raad van toezicht. De basis voor de verantwoording wordt naast de realisatie gevormd door de meerjarenbegroting die voorafgaand aan elk jaar door de directeuren voor hun school opgesteld wordt en vervolgens beoordeeld en gefiatteerd wordt door het bestuur. Na fiattering van de schoolbegrotingen worden deze en de bovenschoolse begroting samengevoegd en voorgelegd voor akkoord aan de raad van toezicht. In deze meerjarenbegroting worden zo veel mogelijk financiële risico's onderkend en wordt beoordeeld in hoeverre acties nodig zijn.

Teneinde de interne risico's zoveel mogelijk te beperken is ten behoeve van de interne controle, de administratieve organisatie van de processen met een financieel risico beschreven. Hierin zijn de functiescheiding, overdraagbaarheid en betrouwbaarheid van informatie gewaarborgd.

Voor het opvangen van de zogenaamde restrisico's en onvoorziene calamiteiten wordt het eigen vermogen van het bestuur benut. Om ervoor te zorgen dat dit vermogen voldoende is, wordt een kengetallenkader gebruikt waarbij voor de kapitalisatiefac-

tor een minimum van 30% wordt gehanteerd. Daarnaast wordt gestreefd naar een solvabiliteit van 0,5.

De hierboven beschreven interne risicobeheersings- en controlesystemen hebben gezorgd voor het uitsluiten van bepaalde risico's en het in kaart brengen van andere risico's. Het gaat dan met name om financieel gerelateerde risico's die blijken uit de meerjarenbegroting.

In de eerder in dit verslag opgenomen meerjarenbegroting komt een aantal financiële risico's tot uiting. De belangrijkste is de daling van de schoolgewichten. De consequenties hiervan voor de personele bezetting zijn al in de begroting en het meerjarenformatieplan tot uitdrukking gebracht. Het bestuur is op de hoogte van de wet- en regelgeving op dit punt en zal periodiek monitoren of ingrepen noodzakelijk zijn.

Bijlage 2: verantwoording prestatiebox

Conform voorschriften vanuit de Regeling prestatiebox primair onderwijs biedt AMOS in deze bijlage een globale verantwoording van de wijze waarop de middelen vanuit deze regeling worden ingezet. AMOS heeft de keuze gemaakt zich vooral te richten op de volgende ambities die in het zogenaamde bestuursakkoord zijn geformuleerd:

- Scholen bieden maatwerk voor excellente leerlingen, waaronder hoogbegaafde leerlingen.
- Geen onderpresterende scholen meer.
- De bekwaamheid van leraren in afstemmen van het onderwijs op verschillen binnen de klas is op orde.
- De bekwaamheid van leraren met betrekking tot opbrengstgericht werken is op orde.
- Alle leraren onderhouden hun bekwaamheden systematisch en worden gestimuleerd zich te registreren.

Dit wil niet zeggen dat aan de andere ambities niet gewerkt wordt. Bovenstaande ambities zijn voor AMOS echter de speerpunten voor de lopende planperiode. Dit doet AMOS door middel van de voorziening voor onderwijs aan hoogbegaafden onder de noemer AMOS unIQ en door de interne opleidings- en scholingsfaciliteit AMOS Academie.

AMOS unIQ

Binnen AMOS unIQ wordt voltijds onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen geboden. Ouders van

deze leerlingen dragen hier financieel aan bij door middel van een vrijwillige ouderbijdrage. Deze bijdrage is niet dekkend. De meerkosten per leerling boven het niveau van de ouderbijdrage bedragen circa 800 tot 1.000 euro per jaar, welke medegefinancierd worden vanuit de middelen die door de prestatiebox beschikbaar worden gesteld. Vanaf 2014 is ingezet op een verdere uitbreiding van het aantal leerlingen en het aantal locaties waar AMOS unIQ wordt aangeboden. Inmiddels is er op vier scholen een afdeling van AMOS unIQ gevestigd, te weten op De Poseidon, De Bonkelaar, De Vlinderboom en de Nelson Mandela/Frankendael. We zien dat niet alleen de hoogbegaafde leerlingen profiteren van deze aangepaste vorm van onderwijs. Ook de hele schoolorganisatie profiteert daarvan omdat de kennis die via AMOS unIQ de school in komt ook in brede mate gedeeld wordt.

AMOS Academie

Met deze faciliteit werkt AMOS aan een doorgaande lijn in de scholing en ontwikkeling van haar personeel.

Bijlage 3: verantwoording passend onderwijs

Vanaf 1 augustus 2014 is de wetgeving over Passend Onderwijs in heel Nederland van krachten en is in Amsterdam het Samenwerkingsverband (SWV) Amsterdam-Diemen opgericht. Het SWV heeft in 2016 het 2e ondersteuningsplan 2016-2020 vastgesteld. Hierin is de visie en missie vastgelegd en zijn de doelstellingen en de uitgangspunten nader uitgewerkt (zie verder: Ondersteuningsplan SWV Amsterdam-Diemen 2016-2020).

De besturen van het SWV hebben gekozen voor het schoolmodel. De verantwoordelijkheid en de middelen voor de basis- en extra ondersteuning zijn bij de schoolbesturen belegd. Dit betekent dat besturen in overleg met hun schoolteams en medezeggenschapsorganen, binnen de kaders die met het SWV zijn afgesproken, eigen keuzes kunnen maken op basis van de populatie en de ondersteuningsvragen. De besturen dragen de verantwoordelijkheid dat de middelen die het SWV beschikbaar stelt voor de scholen (voor basisondersteuning en extra ondersteuning) rechtmatige en doelmatig inzetten. Binnen het SWV bij de verantwoording van aanvragen voor arrangementen en toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) gebruik te maken van het Groeidocument. AMOS heeft gekozen voor een samenwerking met andere schoolbesturen (Lokaal PO).

Alle AMOS-scholen hebben in de eerste helft van het jaar hun Schoolondersteuningsprofiel vastgesteld volgens een format zoals dat is afgesproken

binnen het SWV Amsterdam Diemen. Dit document is terug te vinden op de website van elke school. Het profiel is het resultaat van een zorgvuldig proces waarbij samenwerking teamleden, ouders en bestuur een rol spelen. Elk schooljaar vindt er een gesprek plaats met een beleidsadviseur om de voortgang van beschreven ambities en ontwikkelingen op het gebied van basis- en extra ondersteuning te bespreken. Indien nodig wordt het Schoolondersteuningsprofiel bijgesteld.

Bestuurlijke samenwerking Passend Onderwijs: Lokaal PO

De vijf schoolbesturen AMOS, ASKO, ABSA, KBA Nieuwwest en El Amal hebben sinds 1-8-2014 een steunpunt/adviesloket Lokaal PO ingericht, waarbij 70 basisscholen betrokken zijn. Lokaal PO heeft in 2017 gewerkt met adviseurs en begeleiders Passend Onderwijs. De adviseurs, die al vanaf 1-8-2014 werkzaamheden verrichtten, richten zich op het fiatteren van aanvragen voor extra ondersteuning (arrangementen) vanuit het loket (+1,8 fte). De begeleiders bieden de scholen ondersteuning bij het vormgeven van passend onderwijs (+6,8 fte). De adviseurs en de begeleiders zijn sinds 1-8-2016 formeel ondergebracht bij het ASKO-bestuur. Vanaf 1-8-2014 is er een projectleider Lokaal PO aangesteld, die de organisatie aanstuurt. Vanaf 1-8-2016 is een tijdelijke projectleider aangesteld. De besturen hebben een “kosten gemene rekening”

opgesteld, waarin de kosten van Lokaal PO naar leerlingaantal is verdeeld over de vijf besturen.

Bestuurlijke opdracht Lokaal PO

De opdracht van de besturen aan Lokaal PO is de scholen te ondersteunen bij het vormgeven van passend onderwijs op de scholen en bij het snel, efficiënt en verantwoord inzetten van de middelen voor extra ondersteuning. De besturen hechten daarbij veel waarde aan de autonomie en verantwoordelijkheid van individuele scholen. Scholen worden zo in staat gesteld vanuit hun eigen kracht passend onderwijs vorm te geven en verder te ontwikkelen.

De adviseurs geven scholen feedback op aanvragen voor arrangementen en fiatteren de aanvraag. De begeleiders komen op de scholen om ondersteuning te bieden bij het vormgeven van passend onderwijs met name waar het gaat om leerlingen waarvoor (mogelijk) een arrangement moet worden aangevraagd. Dat betekent dat de scholen hen kunnen betrekken bij het voortraject van leerlingen die extra ondersteuning nodig zouden hebben en het vormgeven van het arrangement. In 2017 is vastgelegd welke taken de begeleider daarbij op school kan uitvoeren. Scholen bepalen zelf welke taken zij passend vinden bij hun situatie en maken daar afspraken over.

De projectleider is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de bestuurlijke opdracht van Lokaal PO. Hij/zij legt verantwoording af aan de besturen door eens per 6-8 weken overleg te voeren en bespreekt jaarlijks de Monitor van aanvragen, waarin kwalitatieve en kwantitatieve gegevens zijn verzameld. Tevens komen de besturen van Lokaal PO 5-6 keer per jaar bij elkaar om het gezamenlijk beleid te bespreken.

Op weg naar zelf fiatteren

Vanaf augustus 2017 werken steeds meer scholen binnen Lokaal PO vanuit de opvatting dat scholen zelf verantwoordelijkheid moeten dragen en uit moeten gaan van "eigen kracht". De zogenaamde "zelffiatteerscholen" gaan op zoek naar vormen

waarbij zij snel, efficiënt en verantwoord arrangementen kunnen inzetten. Dat betekent dat zij geen fiat hoeven te vragen aan Lokaal PO, maar dit intern organiseren met een "critical friend". Zij krijgen de ruimte om de extra middelen zodanig in te zetten dat dit het beste aansluit bij wat de school nodig vindt. Deze zelffiatteerscholen kunnen wel gebruik blijven maken van de diensten van Lokaal PO (adviseur en begeleider).

Vanaf 1-9-2018 zijn er 12 zelffiatteerscholen. Hierover meer in het hoofdstuk onderzoek. De zelffiatteerscholen hebben de beschikking gekregen over het budget voor extra ondersteuning, dat door het schoolbestuur is vastgesteld. Het gaat dan om een bedrag van € 125 per leerling. Zelffiatteeerscholen hebben in 2017 daarvoor een begroting opgesteld. Vanaf 1-9-2017 is op een aantal scholen de fiatteerrol belegd bij de begeleider passend onderwijs. We beschouwen deze werkwijze als een goede overgang naar het zelf fiatteren van scholen.

De allocatie van middelen binnen bestuur

Passend onderwijs op de reguliere basisschool
Het schoolbestuur ontvangt van het SWV Amsterdam-Diemen een bedrag voor basisondersteuning én een bedrag voor extra ondersteuning.

Het budget voor basisondersteuning

Het gehele budget gaat naar onze scholen, zij besteden deze middelen aan formatie van intern begeleider, scholing, lichte interventies en onderzoek.

Het budget voor extra ondersteuning

De middelen voor extra ondersteuning zijn ingezet voor het bekostigen de werkzaamheden van Lokaal PO én voor de uitvoering van arrangementen. De kosten voor Lokaal PO zijn gemiddeld €25-€30 per leerling. De rest van het budget hebben besteed aan de uitvoering van arrangementen.

Vanaf augustus 2017 heeft het bestuur per school een budget vastgesteld dat als richtlijn dient bij de besteding voor de middelen voor extra ondersteuning. Er zijn bovenschools wel middelen gereserveerd voor specifieke doelen. Zoals bijvoorbeeld

AMOS unIQ. In 2017 zijn de budgetten voor extra ondersteuning geheel ingezet door onze scholen.

Lokaal PO maakt per schooljaar voor het bestuur een Monitor, waarin kwantitatieve en kwalitatieve gegevens worden verzameld. De Monitor is in 2017 met het schoolbestuur besproken en er zijn beleidsadviezen geformuleerd. Uit de Monitorgegevens 2016-2017 komt o.a. naar voren:

- 16% van de aanvragen betreft groepsarrangementen.
- Een derde van de individuele arrangementen zijn gericht op meisjes.
- Arrangementen hebben in 28% betrekking op (alleen) de cognitieve ontwikkeling en in 20% op (alleen) de sociaal emotionele ontwikkeling.
- Per arrangement (groeps- en individueel) is gemiddeld € 4300 ingezet.
- Bij de uitvoering van arrangementen maken de scholen vaak gebruik van externe inhuur (ondersteuning door instanties en/of particuliere bureaus). Voor de scholen is 91 % besteed aan externe inhuur. Een aantal scholen heeft de uitvoering van arrangementen (soms deels) met medewerkers in een dienstverband geregeld.

Uit de gegevens van Lokaal PO blijkt dat in het jaar 2017 in totaal 197 arrangementen uitgevoerd zijn.

Als een school de grenzen van de ondersteuningsmogelijkheden bereikt en een verwijzing naar een SBO- of SO-school voor de leerling de beste oplossing lijkt, loopt de verwijzing door middel van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) die toegekend wordt door de onderwijsadviseur van het Samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen. Voor onze scholen was het aantal TLV's in 2016/ 2017 42 leerlingen. Echter waren er 52 aanvragen.

Formele geschillen

Binnen ons bestuur hebben zich in 2017 2 formele geschillen voorgedaan inzake zorgplicht of de omvang / kwaliteit van de onderwijsondersteuning.

Ervaringen met passend onderwijs

Financieel kunnen we in ieder geval vaststellen dat AMOS geld tekort komt om het passend onderwijs te realiseren zoals we dat nu vorm hebben gegeven. Ook door het feit dat voltijds HB onderwijs geen boven-bestuurlijke voorziening is, kost dit AMOS in verhouding van veel geld nadat zij de vrijwillige drastisch hebben verlaagd. AMOS zoekt naar mogelijkheden, in samenwerking met andere schoolbesturen en het SWV Amsterdam om de HB voorzieningen bovenbestuurlijk te maken.

AMOS is afgelopen jaar gestart met pilot scholen (zelf fiateerscholen) om ervaringen op te doen om het passend onderwijs anders te organiseren. Uitgangspunten die hierbij een rol spelen zijn: vertrouwen, autonomie van een school, gebruik maken van elkaars expertise, ontwikkeling van AMOS collega's.

Ondanks de daling van de aantallen TLV's verwacht AMOS toch weer een stijging komend jaar. Scholen komen meer en meer in aanraking met de grenzen van hun kunnen en de effecten daarvan op hun leerlingen. Afgelopen jaar is er dan ook extra aandacht geweest voor OPP's en de routing van TLV's.

Tegelijkertijd is AMOS aan het verkennen hoe zij mogelijk inclusief onderwijs zou kunnen bieden voor haar huidige en toekomstige leerlingen.